

DE REDE VAN BARTH

(Vervolg van pag. 1)

In de tweede plaats: Wij kunnen dat Rijk ook alleen maar **a a n w i j z e n**. Deze wereld gaat voorbij en wij verwachten de toekomstende.

Naar twee kanten houdt Barth als het ware de boot af.

Door bij de uitdrukking „het Rijk Gods aanwijzen”, den klemtoon op God te leggen, zegt hij: Denk er om: de mens kan hier niets. Dit is niet iets van den mens. Daarom worden dan ook de Christelijke partijen door de Barthianen veroordeeld, die wat Barth noemde „Christelijke marsroutes” bedenken.

Door den klemtoon op het aanwijzen te leggen, zegt hij: Dat Rijk Gods is iets daar in de verte!

Maar wat dan nu? Wij kunnen ons, zegt Barth, alleen maar vastleggen op de gehoorzaamheid aan het concrete gebod van den levenden, tegenwoordigen Here Jezus Christus.

Het moet concreet en actueel zijn, het kan geen route zijn.

Dan spreekt Barth er zijn verbazing over uit, dat in het program van den Wereldraad over de problemen van eigendom, kapitaal, rente en geld niet wordt gesproken. Men moet immers kiezen tussen God en Mammon!

Hier is nu het verschil: Dit concrete en actuele geeft geen norm voor de oplossing van deze vraagstukken. Er moeten regelen zijn waardoor men in deze vraagstukken oplossingen kan vinden om de keus tussen God en Mammon in den goeden zin te maken.

Maar al dergelijke regelen zijn voor Barth niet meer Christelijk. Dat zijn ideeën en beginselen, „die wij voor goed houden”, maar die — dat ligt daarin opgesloten — evenzeer niet goed kunnen zijn. Daarvoor ontbreekt ons het richtsnoer.

Wij menen, dat in de barmhartigheid Gods besloten ligt, dat er op dit gebied principieel iets meer is dan Barth meent.

Niet in dien zin, dat wij een eeuwig, goddelijk systeem van eigendom, kapitaal, geld e.d. zouden kunnen formuleren.

Twee dingen menen wij hier tegenover Barth te mogen bijbrengen.

In de eerste plaats, dat de Heilige Schrift over de verhouding van den mens tot de Overheid, tot den medemens, tot de aardse goederen, algemeen geldige richtlijnen geeft, die voor concretisering naar gelang van tijd en plaats vatbaar zijn.

In de tweede plaats, dat de gelovige, die, om met den Heidelbergse Catechismus te spreken, door Christus is opgewekt tot een nieuw leven — dat is continu en niet slechts actueel — en tot een godzaligen wandel — en die vordert de Christelijke marsroute, die Barth verworpt — daardoor op het gebied van die concretisering inderdaad iets kan.

Dat „iets” is niet volmaakt en het is verward in onze zonde.

Maar dat iets is meer dan Barth aan den gelovige toekent.

DE REDE VAN 232 BARTH

ER zijn onder onze lezers enkelen geweest, die ons van hun beduchtigheid deden blijken over het feit, dat wij omtrent het verhandelde ter Assemblée van den Wereldraad der Kerken, uitvoerige verslagen brengen.

Weet gij niet, zo schreef men, dat de leiding van dezen Wereldraad, in modernistische, althans in Barthiaanse handen is?

Hoe kunt gij, die op politiek gebied de uit de Barthiaanse theologie voortvloeiende „doorbraak” bestrijdt, door de gedachten, op dit congres geuit, onder ons volk te brengen, den invloed daarvan nu bevorderen?

Ons antwoord daarop is, dat ook als men verklaard tegenstander is van alle verwaziging van de grenzen tussen modernisme en orthodoxie en ook indien men meent, dat de denkbeelden van Barth op bepaalde hoofdpunten, bij het licht der Schrift gezien, onjuist zijn — gelijk met ons het geval is — het toch noodzakelijk is om verschillende zaken, op dit congres behandeld, onder de ogen van onze lezers te brengen.

Wij hebben bij dezen Wereldraad te maken met de overgrote meerderheid der Christelijke Kerken, uitgezonderd de Roomse, de Russische en verschillende Gereformeerde Kerken.

Hier zijn besprekingen aan den gang tussen de meerderheid der Engelse Amerikaanse, West-Europese en Griekse Kerken. Onze lezers behoren daarvan kennis te dragen. Want dat is de kerkelijke maatschappij, waarmee wij — of wij het met haar handelingen eens zijn of niet — te maken hebben. Waarover wij ook, in de acten der Kerken waartoe wij behoren, een oordeel uitspreken.

Dat geldt dus zowel voor hen, die scherp gekant zijn tegen den Wereldraad, als voor hen, die hem welwillend gezind zijn. En daarom behoort zowel de uitwendige sfeer als het belangrijkste — voor dagbladverslag geschikte — van hetgeen daar verhandeld wordt door ons te worden vermeld.

WIJ rekenen het, in het algemeen, niet tot onze taak te behoren een oordeel uit te spreken over kerkelijke beslissingen, rakende het eigen-aardige gebied der Kerken zelf.

Het is wel onze taak, zo nodig een oordeel te geven over beslissingen en handelingen op kerkelijk terrein, indien daarbij onmiddellijk het politieke of maatschappelijke levensgebied betrokken is.

Hiervan uitgaande kunnen wij de rede, door Barth deze week in Amsterdam uitgesproken, niet zonder meer voorbijgaan.

Dit was inderdaad een machtige rede, een rede waarin, op een wijze waarop velen onder ons het zelden horen, de volstrekte onmacht van den mens om in deze wereld iets goeds te doen en van deze wereld iets goeds te maken, werd gepredikt. Op niet minder treffende wijze verwees Barth de wereld voor alles wat zij hopen mag, naar de barmhartigheid Gods, geopenbaard in Jezus Christus. Naar Zijn zoendood aan het kruis en naar Zijn opstanding.

Wanneer men rekent, dat dit gezegd wordt door Barth met een moeilijk te evenaren pathos en in evenmin te evenaren bewoordingen, waarin persoonlijk geloof zo duidelijk aan het licht trad; en wanneer men let op het feit, dat dit gezegd wordt op een vergadering, waarin zeer velen aanwezig zijn voor wie het Christelijk leven opgaat in een zeer menselijk pragmatisme dan is het niet meer dan vanzelfsprekend dat wij het belangrijke van zo iets dankbaar erkennen.

EEN van de gewichtige punten, waarin wij met Barth van zienswijze moeten verschillen, kwam echter ook zeer duidelijk aan het licht. En dat is zijn antwoord op de vraag: Wat kunnen wij als Christenen in deze wereld aan goeds doen?

Wij kunnen, zegt Barth, alleen „het Rijk Gods aanwijzen”. En daarbij moet men er op letten zegt hij, dat dit inderdaad het Rijk van God is en niet van mensen. Het is niet een Rijk van een aantal door ons voor goed gehouden ideeën en beginselen, waardoor de autoriteit van het Woord Gods zou worden omgezet in de autoriteit van een partijprogramma.

(Zie vervolg pag 4, 4e kol.)